

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Поетика та проблематика європейського роману XIX століття
Освітня програма	Середня освіта. Англійська мова і література, психологія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Нестерук С.М, канд. філол. наук, доц. кафедри української та зарубіжної літератури.
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-mktisl/sklad-kafedri/121-personalii/464-nesteruk-snizhana-mykolaivna
E-mail викладача	snizhana.nesteruk@rshu.edu.ua

Курс «Проблематика і поетика європейського роману XIX століття» є складовою літературознавчої підготовки, і спирається на досягнення історії літератури, літературної критики, допомагає в засвоєнні інших предметів літературознавчого циклу, зокрема історії української та світової літератур; потребує актуалізації матеріалу, засвоєного студентами в межах цих дисциплін, при цьому використовує поняття філософії, історії, естетики, потребує звернення до психології.

Мета навчальної дисципліни «Проблематика і поетика європейського роману XIX століття» полягає у вивченні найважливіших питань літературного життя європейських країн XIX століття, розкритті специфіки естетичних проблем окресленої доби, сутності реалістичного роману.

Програмою курсу передбачено аналіз етапів літературного розвитку і творчості найвагоміших письменників; вивчення закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і особистого в літературному процесі; засвоєння теоретичних знань у межах вивчення питань еволюції художньої форми. Отже, **мета даної дисципліни** - подати відомості з історії зарубіжної літератури XIX століття, розкрити її багатство в історичній зумовленості і художній цінності, показати поступ літературно-естетичної думки, її вплив на творчий пошук найвидатніших письменників.

Завданнями курсу є:

- отримати уявлення про європейський роман, що презентує літературний процес країн Західної Європи;

- познайомити з провідним літературним напрямом епохи – реалізмом;
- навчити співвідносити цю епоху з попередніми етапами розвитку літератури;
- на прикладі творчості окремих авторів проілюструвати спадкоємність, з одного боку, і полеміку, з іншого, що існують між літературними традиціями попередніх століть;
- висвітлити проблему традиції і новаторства в словесному мистецтві досліджуваного періоду.

Результатами навчання має стати:

- здатність інтерпретувати й зіставляти літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту, демонструвати знання течій сучасної світової літератури, висловлювати власну думку щодо прочитаного;
- уміння визначати жанрово-стильову своєрідність художнього твору, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, володіння різними видами аналізу художнього твору, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури;
- порівнювати героїв твору (або різних творів); виявляти авторську позицію; готувати усні й письмові роботи, різні за обсягом, характером і жанром; складати плани і конспекти літературно-критичних статей;
- вдумливо читати і критично оцінювати художні твори; визначати основну проблематику, сюжет, композицію, систему образів, виражально-зображувальні засоби мови; розгорнуто пояснити й обґрунтувати внутрішній світ героя у єдності його світоглядних та ціннісних чинників;

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Розвиток жанру соціально-психологічного роману у французькій та німецькій літературі 30-40-х років XIX ст.

Тема 1. Реалізм як естетична категорія і художня система в сучасному літературознавчому дискурсі

Тема 2. Естетична концепція та художній стиль Стендаля.

Тема 3. Особистість і творчість О. де Бальзака як етико-психологічний феномен.

Тема 4. Реалізм у творчості П.Меріме.

Тема 5. «Пані Боварі» Г.Флобера як новий тип психологічного роману.

Змістовий модуль II. Німецький та англійський роман.

Тема 6. Реалістичні тенденції в літературі Німеччини (на матеріалі творчості Т.Фонтане).

Тема 7. Формування реалістичної традиції в Англії.

Тема 8. Феномен вікторіанського роману.

Тема 9. Жіноча література вікторіанської Британії: естетика сестер Бронте.

Тема 10. Традиції англійського моралізаторського роману в творчості Т.Гарді.